

بررسی فقهی و حقوقی حضور زنان ایرانی در میادین ورزشی بین المللی

سمیه ملک، حسین رونده

کلمات کلیدی: حضور زنان ایرانی، میادین ورزشی بین المللی، بررسی فقهی، بررسی حقوقی، حقوق زنان، ورزش زنان، فقه اسلامی، قوانین ورزشی، حقوق ورزشی بین المللی.

مقدمه

در عصر حاضر، با گسترش مفاهیم همچون برابری حقوق زن و مرد، حقوق شهروندی و آزادی‌های فردی، حضور و نقش زنان در عرصه‌های اجتماعی، فرهنگی و ورزشی به‌طور چشمگیری افزایش یافته است. این تغییرات موجب شده تا مطالبات اجتماعی زنان نیز گستردہ‌تر شود. یکی از این مطالبات که در سال‌های اخیر به‌طور جدی مطرح شده، حق حضور زنان در میادین ورزشی و ورزشگاه‌ها، به‌ویژه در رقابت‌های بین المللی است.

حضور زنان در میادین ورزشی بین المللی، به‌ویژه در ایران، همواره موضوعی بحث‌برانگیز بوده است. از یکسو، تحولات جهانی در زمینه برابری جنسیتی و پیشرفت‌های حقوق بشری، ضرورت مشارکت زنان در عرصه‌های مختلف از جمله ورزش را ایجاب کرده‌اند. از سوی دیگر، اصول فقهی و قواعد شرعی در کشورهایی که مذهب رسمی آن‌ها اسلام است، نظیر ایران، به‌طور خاص قوانینی را در خصوص حضور زنان در محیط‌های عمومی و فعالیت‌های ورزشی وضع کرده‌اند. این موضوع، در ابعاد مختلف فقهی و حقوقی قابل بررسی است.

در کشور ایران، علاوه بر نگرانی‌های فقهی در رابطه با پوشش و شرایط حضور زنان در ورزش‌های مختلف، موانع حقوقی نیز برای زنان ایرانی در میادین ورزشی بین المللی وجود دارد. بنابراین، بررسی ابعاد فقهی و حقوقی حضور

سمیه ملک - دانشجوی دکتری دانشگاه آزاد اسلامی واحد زاهدان

somayehmalek1361@gmail.com

حسین رونده - استادیار رشته حقوق، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد زاهدان

hosainravande@gmail.com

چکیده

در دنیای معاصر، حضور زنان در عرصه‌های ورزشی بین المللی یکی از مسائل بحث‌برانگیز در جوامع اسلامی از جمله ایران بوده است. این تحقیق به بررسی ابعاد فقهی و حقوقی حضور زنان ایرانی در میادین ورزشی بین المللی پرداخته و با تحلیل موازین شرعی و قوانین حقوق بشری، چالش‌ها و فرصت‌های موجود در این زمینه فقهی، ضمن تأکید بر رعایت موازین اسلامی، انعطاف‌پذیری لازم را برای مشارکت زنان در ورزش‌ها فراهم می‌کند. در عین حال، قوانین داخلی ایران به دلیل وجود برخی محدودیت‌های حقوقی و فرهنگی، موانعی برای تسهیل این حضور ایجاد کرده‌اند. تطبیق این قوانین با تعهدات بین المللی، از جمله حقوق بشر و استانداردهای ورزشی، می‌تواند زمینه‌ساز رفع این موانع باشد. این تحقیق با ارائه راهکارهای عملی و رویکردهای تطبیقی میان فقه اسلامی و حقوق بین الملل، سعی دارد چارچوبی برای تقویت نقش زنان ایرانی در ورزش‌های بین المللی فراهم کند.

سطح برخورداری زنان از حقوق شهروندی، نشان دهنده میزان فعالیت و اثرباری شهروند در جهانی عاری از نابرابری‌های انسانی است. نیز بر این نکته تأکید دارد که جمهوری اسلامی ایران در تلاش است تا در چارچوب قوانین داخلی، مقررات حقوق بشری و منشور حقوق شهروندی، جایگاه برجسته‌ای برای زنان فراهم کند و در مسیر تحقق حقوق شرعی و قانونی آنان گام بردارد. با این حال، برخی بر این باورند که هم‌زمان با گسترش فناوری‌های نوین و افزایش تعاملات بین‌المللی، حقوق و مطالبات زنان، به ویژه در ارتباط با مسائل نوظهور، آن‌طور که شایسته است، مورد توجه قرار نمی‌گیرد[2].

با توجه به این‌که حضور زنان ایرانی در میادین ورزشی بین‌المللی همواره با محدودیت‌ها و چالش‌هایی روبرو بوده است، مسئله اصلی این تحقیق، بررسی ابعاد فقهی و حقوقی این حضور و شناسایی موانع و مشکلات پیش‌رو است. در این راستا، سوالات اصلی تحقیق عبارتند از: چگونه موازین فقهی در ایران حضور زنان را در میادین ورزشی بین‌المللی محدود کرده‌اند؟

چه موانع حقوقی برای حضور زنان ایرانی در مسابقات بین‌المللی وجود دارد؟

آیا قوانینی در زمینه حقوق بشر و برابری جنسیتی وجود دارد که بتواند به تسهیل حضور زنان ایرانی در میادین ورزشی کمک کند؟

چگونه می‌توان تعادل میان موازین فقهی و حقوق بین‌المللی را در زمینه ورزش زنان برقرار کرد؟

پیشینه تحقیقاتی در زمینه حضور زنان ایرانی در میادین ورزشی بین‌المللی به ویژه در سه حوزه فقهی، حقوقی و اجتماعی از اهمیت زیادی برخوردار است. در حوزه فقهی، پژوهش‌ها بر اساس دیدگاه‌های فقه‌ها و مراجع دینی متمرکز بوده‌اند و در برخی موارد اجتهدات جدیدی در این زمینه مطرح شده است. در حوزه حقوقی، مقالات و کتاب‌ها به بررسی قوانین داخلی ایران و تعهدات بین‌المللی کشور پرداخته‌اند. همچنین در حوزه اجتماعی، مطالعات بسیاری در خصوص چالش‌ها و نگرش‌های اجتماعی نسبت به حضور زنان در ورزشگاه‌ها

زنان در این میادین می‌تواند به فهم بهتر چالش‌ها و فرصت‌های پیش‌رو کمک کند. همچنین، با توجه به تأثیرات فرهنگی و اجتماعی این موضوع بر جامعه، تحلیل فقهی و حقوقی آن می‌تواند راهکارهایی برای رفع این چالش‌ها و ایجاد فرصت‌های بیشتر برای مشارکت زنان ایرانی در ورزش‌های بین‌المللی ارائه دهد.

حضور زنان در ورزشگاه‌ها می‌تواند به سه دلیل عمدۀ صورت گیرد: شرکت در ورزش، تماشای رقابت‌های ورزشی بانوان و تماشای مسابقات ورزشی مردان. در ارتباط با ورزش کردن زنان، در متون شرعی نص صریحی که به این موضوع پرداخته باشد، وجود ندارد. این امر منطقی به نظر می‌رسد، چرا که ورزش به شکل امروزی در گذشته مطرح نبوده است. بنابراین، حکم شرعی ورزش زنان باید با توجه به اصول کلی و قواعد فقهی مشخص شود. با توجه به فقدان نص خاص یا عام مبنی بر نهی از ورزش کردن زنان و استناد به اصل برائت، می‌توان گفت ورزش زنان نه تنها جایز است، بلکه در زندگی امروزی، با توجه به نقش آن در حفظ سلامت روحی و جسمی، به یک ضرورت تبدیل شده است. علاوه بر این، ورزش به عنوان یک سرگرمی سالم، می‌تواند اوقات فراغت را به شیوه‌ای مفید پر کند و از گرایش به سرگرمی‌های ناسالم جلوگیری کند. بنابراین، اثرات مثبت ورزش در حفظ سلامتی و استناد به اصل برائت، انجام آن برای زنان جایز می‌گردد؛ مشروط بر اینکه باعث بی‌حجابی یا گناه نشود، در محیط‌های مختص بانوان برگزار شود، از اختلاط با مردان پرهیز شود و تمامی موازین شرعی رعایت گردد[1].

در دوران نوین ارتباطات، سیاست‌مداران و کارشناسان به این درک رسیده‌اند که برای تقویت تعاملات فرهنگی، سیاسی و اجتماعی در سطح داخلی و بین‌المللی، دستیابی به برتری در رقابت‌های جهانی و تحقق توسعه پایدار، نیاز به توجه جدی به مسائل و مشکلات زنان به عنوان عاملان مؤثر و سرنوشت‌ساز ضروری است. افزون بر این، برای بهره‌گیری از این نیروی عظیم انسانی، باید زنان را در راستای اهداف و منافع جامعه همگام و همراه ساخت.

مطالعات حقوقی در این زمینه بیشتر به تحلیل قوانین داخلی ایران و حقوق بینالملل در زمینه حقوق زنان و آزادی‌های فردی پرداخته‌اند. این مطالعات در دو بخش اصلی بررسی می‌شوند:

در زمینه حقوق زنان و حضور آنان در ورزشگاه‌ها، برخی از پژوهشگران به بررسی قوانین جمهوری اسلامی ایران پرداخته‌اند. این پژوهش‌ها به‌ویژه قوانین و مقررات موجود در قانون اساسی و سایر قوانین مدنی ایران را مورد تحلیل قرار داده‌اند.

مقاله «حقوق زنان در ایران» (1378): در این مقاله، نویسنده به تحلیل وضعیت حقوق زنان در ایران پرداخته و چالش‌های پیش روی آنان در زمینه‌های مختلف از جمله ورزش را مورد بررسی قرار داده است. این مقاله به‌ویژه به بررسی مسائل قانونی و اجتماعی در رابطه با حضور زنان در ورزشگاه‌ها و محدودیت‌های موجود پرداخته است[6].

کتاب «حقوق زن» (1389): این کتاب به تحلیل حقوق بشر و چالش‌های حقوقی موجود در ایران در زمینه حقوق زنان می‌پردازد. یکی از بخش‌های عمومی، از جمله ورزشگاه‌ها، اختصاص دارد و بر لزوم ایجاد تغییرات قانونی برای رفع محدودیت‌ها تأکید می‌کند[7].

در زمینه حقوق بینالملل، برخی از مقالات به تحلیل کنوانسیون‌ها و توافقنامه‌های بینالمللی مربوط به حقوق زنان پرداخته‌اند. یکی از مهم‌ترین این اسناد، کنوانسیون محو تمام اشکال تبعیض علیه زنان (CEDAW) است که به‌ویژه بر حقوق زنان در زمینه مشارکت در فعالیت‌های اجتماعی و فرهنگی تأکید دارد.

مقاله «تحلیل کنوانسیون CEDAW و الزامات ایران» (1393): این مقاله به بررسی تعهدات ایران به کنوانسیون CEDAW و تأثیر آن بر قوانین داخلی کشور در زمینه حقوق زنان پرداخته است. نویسنده بر این نکته تأکید کرده است که جمهوری اسلامی ایران باید بر اساس تعهدات خود، اقداماتی در جهت رفع تبعیض‌ها و محدودیت‌ها در زمینه حضور زنان در ورزشگاه‌ها انجام دهد[8].

کتاب «حقوق زنان در حقوق بینالملل» (1392): این کتاب

صورت گرفته است که می‌تواند به رفع مواضع فرهنگی و اجتماعی کمک کند.

در این بخش، پیشینه تحقیقات در زمینه حضور زنان ایرانی در میادین ورزشی بینالمللی از ابعاد مختلف فقهی، حقوقی و اجتماعی بررسی می‌شود. این پیشینه شامل مقالات علمی، کتاب‌ها، پایاننامه‌ها و سایر منابعی است که به تحلیل و نقد ابعاد مختلف این موضوع پرداخته‌اند.

مطالعات فقهی در زمینه حضور زنان در میادین ورزشی به‌طور خاص کمتر مورد توجه قرار گرفته است، اما برخی از آثار فقهی به تحلیل این موضوع پرداخته‌اند. در اینجا، برخی از مهم‌ترین آثار فقهی که به مسئله حضور زنان در ورزشگاه‌ها پرداخته‌اند، بررسی می‌شود:

آیت‌الله سیستانی (1379): در فتاوی فقهی خود، آیت‌الله سیستانی تأکید کرده است که حضور زنان در فضاهای عمومی، به‌ویژه در مکان‌هایی مانند ورزشگاه‌ها، باید با رعایت اصول شرعی مانند پوشش اسلامی و بدون اختلاط بی‌ضابطه با مردان صورت گیرد. وی بر این باور است که حضور زنان در چنین فضاهایی زمانی مجاز است که امنیت اجتماعی و احترام به حریم خصوصی افراد رعایت شود[3].

آیت‌الله منتظری (1390): آیت‌الله منتظری در برخی از نوشته‌های خود به حضور زنان در مکان‌های عمومی از جمله ورزشگاه‌ها اشاره کرده است. وی تأکید دارد که با توجه به شرایط زمان و مکان، حضور زنان در ورزشگاه‌ها به‌ویژه در مواردی که اصول شرعی رعایت شود، منع شرعی ندارد. این نظر او به‌ویژه در شرایطی که تفکیک و رعایت پوشش مناسب وجود داشته باشد، امکان‌پذیر است[4].

مطالعات فقهی حوزه علمیه قم (1395): برخی از محققان حوزه علمیه قم در آثار خود به بررسی مسئله حضور زنان در ورزشگاه‌ها پرداخته‌اند و بر اساس احکام اسلامی، تأکید کرده‌اند که حضور زنان در محیط‌هایی مانند ورزشگاه‌ها باید با حفظ اصول شرعی و موازین اخلاقی همراه باشد[5].

برخی فقهاء معتقدند که حضور زنان در ورزش‌های مختلف و بدون پوشش مناسب، با اصول شرعی منافات دارد، در حالی که گروهی دیگر، حضور زنان در ورزش‌های خاص و با رعایت موازین اسلامی را مجاز می‌دانند[12].

در سطح بین‌المللی، بسیاری از سازمان‌های ورزشی بزرگ مانند کمیته بین‌المللی المپیک (IOC) به دنبال فراهم آوردن زمینه‌های برابری جنسیتی و حقوق برابر برای زنان در ورزش‌ها هستند. این روند جهانی، در کنار چالش‌هایی که در سطح داخلی وجود دارد، نیازمند بررسی دقیق‌تری در زمینه تعارض‌ها و هم‌راستایی‌ها است. منابع موجود در این زمینه، شامل مقالات حقوقی، فقهی و گزارش‌های بین‌المللی است که به‌طور عمدۀ در مقالات علمی و کتاب‌ها در دسترس است.

هدف اصلی این تحقیق، بررسی فقهی و حقوقی حضور زنان ایرانی در میادین ورزشی بین‌المللی و شناسایی چالش‌ها و فرصت‌های پیش‌رو در این زمینه است. این تحقیق به دنبال ایجاد یک چارچوب فقهی و حقوقی است که بتواند حضور زنان ایرانی را در عرصه‌های ورزشی بین‌المللی تسهیل کند. علاوه بر این، بررسی تطبیقی قوانین حقوق بشر و استانداردهای بین‌المللی در زمینه ورزش زنان، و مقایسه آن با موازین فقهی، می‌تواند به ارائه راهکارهای نوآورانه برای حل این مسئله کمک کند.

نوآوری این تحقیق در تطبیق فقه اسلامی با استانداردهای بین‌المللی و ارائه راهکارهای عملی جهت تسهیل حضور زنان در میادین ورزشی، بدون تخطی از اصول اسلامی، می‌باشد. همچنین، این تحقیق به‌طور ویژه به چالش‌های حقوقی و فقهی موجود در قوانین داخلی ایران پرداخته و پیشنهاداتی برای اصلاحات در این زمینه ارائه خواهد داد.

روش تحقیق

این پژوهش توصیفی-تحلیلی است. این تحقیق ابتدا به توصیف وضعیت موجود و مفاهیم مرتبط (مانند اصول فقهی، حقوق داخلی و اسناد بین‌المللی) می‌پردازد و سپس با استفاده از روش تحلیلی به ارزیابی و مقایسه دیدگاه‌ها و ارائه راهکارها می‌پردازد.

به‌طور جامع به حقوق زنان در سطح بین‌الملل پرداخته و تحلیل می‌کند که چگونه معاہدات بین‌المللی می‌توانند به برابری جنسیتی در عرصه‌های مختلف اجتماعی، از جمله ورزش، کمک کنند. نویسنده در این کتاب به بررسی تفاوت‌های موجود میان کشورهای مختلف و چالش‌های ایران در تطبیق قوانین داخلی با استانداردهای بین‌المللی می‌پردازد[9].

مطالعات اجتماعی در زمینه حضور زنان در میادین ورزشی به بررسی چالش‌های اجتماعی، فرهنگی و روان‌شناسی پرداخته است. این مطالعات درک بهتری از عواملی که منجر به محدودیت حضور زنان در ورزشگاه‌ها و میادین ورزشی می‌شود، ارائه می‌دهند.

مقاله «چالش‌های اجتماعی حضور زنان در ورزشگاه‌ها»(1394): این مقاله به تحلیل موانع فرهنگی و اجتماعی حضور زنان در ورزشگاه‌ها پرداخته است. نویسنده در این مقاله به بررسی نگرش‌های عمومی نسبت به حضور زنان در چنین فضاهایی و چالش‌های مرتبط با آن پرداخته و بر لزوم تغییر نگرش‌ها در جامعه تأکید کرده است[10]. پایان‌نامه «بررسی تأثیرات فرهنگی حضور زنان در ورزشگاه‌ها»(1397): این پایان‌نامه به تحلیل اثرات فرهنگی حضور زنان در ورزشگاه‌ها پرداخته و تأثیرات آن بر روابط اجتماعی، تغییرات فرهنگی و ارتقاء جایگاه زنان در جامعه را بررسی کرده است[11].

مقاله «بررسی نگرش‌های اجتماعی نسبت به حضور زنان در میادین ورزشی»(1396): این مقاله به‌ویژه به تحلیل نگرش‌های اجتماعی مختلف در ایران نسبت به حضور زنان در میادین ورزشی پرداخته است. نویسنده بر لزوم ایجاد فضایی حمایتی برای زنان در عرصه‌های ورزشی تأکید کرده و راهکارهایی برای بهبود وضعیت زنان در این عرصه ارائه داده است.

در سال‌های اخیر، مباحث حقوقی و فقهی پیرامون مشارکت زنان در عرصه‌های مختلف ورزشی به‌ویژه در کشورهای اسلامی، مورد توجه محققان قرار گرفته است. در زمینه فقهی، نظرات مختلفی در خصوص جایگاه و محدودیت‌های شرعی زنان در ورزش مطرح شده است.

موازین فقهی با تأکید بر اصولی همچون حفظ حجاب و اجتناب از اختلاط، محدودیت‌هایی در زمینه لباس‌های ورزشی، نحوه برگزاری مسابقات و تعاملات اجتماعی ایجاد کرده است. برای مثال، لباس‌های استاندارد ورزشی در بسیاری از رشته‌ها، مانند شنا یا ژیمناستیک، با معیارهای حجاب اسلامی تطابق ندارند.

موانع حقوقی برای حضور زنان ایرانی در مسابقات بین‌المللی شامل موارد زیر است:

(1) الزام به رعایت قوانین داخلی در شرایط بین‌المللی که ممکن است با قوانین جهانی تناقض داشته باشد.

(2) عدم تطابق کامل مقررات ایران با اسناد حقوق بشری بین‌المللی مانند کنوانسیون CEDAW.

(3) وجود فرآیندهای پیچیده و نظارتی که می‌تواند اعزام ورزشکاران زن به مسابقات را محدود کند.

قوانینی در زمینه حقوق بشر و برابری جنسیتی وجود دارد که بتواند به تسهیل حضور زنان ایرانی در میادین ورزشی کمک کند که شامل موارد زیر است:

اسنادی مانند منشور المپیک و کنوانسیون CEDAW به طور مستقیم به برابری جنسیتی و حق دسترسی برابر به فعالیت‌های ورزشی اشاره دارند. این قوانین می‌توانند ابزاری برای کاهش تبعیض باشند، اما شرط تطبیق آنها با قوانین داخلی ایران، استفاده از این اسناد را محدود کرده است.

راه‌هایی جهت تعادل میان موازین فقهی و حقوق بین‌المللی را در زمینه ورزش زنان وجود دارد که شامل موارد زیر است:

(1) طراحی لباس‌های ورزشی اسلامی که هم الزامات شرعی را رعایت کند و هم استانداردهای بین‌المللی را بپذیرد.

(2) برگزاری مسابقات در شرایطی که امکان تفکیک جنسیتی و حفظ حریم خصوصی فراهم باشد.

(3) استفاده از دیپلماسی ورزشی برای تعامل با نهادهای بین‌المللی و مذاکره برای پذیرش شرایط ویژه ایران.

بر اساس نظرات فقهاء معاصر، ورزش برای زنان به شرط رعایت حجاب و سایر موازین شرعی مجاز است. اما تفاوت

روش اسنادی و تطبیقی با استفاده از تحلیل اسناد فقهی و قانونی موجود و تطبیق دیدگاه‌های حقوقی داخلی با تعهدات بین‌المللی ایران و اصول فقهی می‌باشد.

روش گردآوری اطلاعات، روش کتابخانه‌ای با استفاده از منابع فقهی، حقوقی، قوانین داخلی و بین‌المللی، و مقالات علمی. منابع شامل قرآن و احادیث، فتاوی و کتب فقهی. قوانین ملی ایران (مانند قانون اساسی، قوانین مدنی و آیین‌نامه‌های ورزشی)، اسناد بین‌المللی (مانند منشور المپیک و کنوانسیون‌های حقوق بشر)، مقالات پژوهشی و پایان‌نامه‌های مرتبط می‌باشد.

نتایج و بحث

مطالعات و اطلاعات جمع‌آوری شده نشان می‌دهد که حضور زنان ایرانی در میادین ورزشی بین‌المللی تحت تأثیر سه دسته عوامل کلیدی قرار دارد:

(1) موازین فقهی

بر اساس اصول فقه اسلامی، رعایت حجاب اسلامی، تفکیک جنسیتی، و اجتناب از اختلاط بی‌ضابطه از الزامات حضور زنان در محیط‌های عمومی و ورزشی است. این موازین در برخی موارد، مانند انتخاب لباس ورزشی و شرایط رقابت با ورزشکاران مرد، موجب بروز محدودیت‌هایی می‌شود.

(2) قوانین داخلی ایران

قوانین جمهوری اسلامی ایران، که برگرفته از اصول اسلامی است، چارچوبی برای حضور زنان در عرصه‌های ورزشی تعیین کرده است. بر اساس این قوانین، زنان باید در شرایطی شرکت کنند که موازین شرعی رعایت شود. این قوانین، اگرچه برای حفظ هنجرهای اجتماعی طراحی شده‌اند، در سطح بین‌المللی گاهی به عنوان محدودیت‌های جدی در نظر گرفته می‌شوند.

(3) مقررات بین‌المللی

نهادهای بین‌المللی مانند کمیته بین‌المللی المپیک و فیفا بر برابری جنسیتی و احترام به حقوق بشر تأکید دارند. در برخی موارد، الزامات این نهادها با محدودیت‌های فقهی و قانونی ایران در تضاد قرار می‌گیرد.

مهمی که ممکن است از این تحقیق به دست آید، می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

(۱) تفاوت‌های فقهی و حقوقی در پذیرش حضور زنان در ورزشگاهها

تحقیق نشان می‌دهد که وجود اختلاف‌نظرهای فقهی میان فقهاء و مراجع دینی در رابطه با حضور زنان در ورزشگاهها، باعث ایجاد محدودیت‌هایی برای حضور زنان در این مکان‌ها شده است. برخی فقهاء، به‌ویژه با توجه به اصول شرعی و فرهنگ اسلامی، حضور زنان را در ورزشگاهها محدود می‌کنند و برخی دیگر با در نظر گرفتن شرایط اجتماعی و فرهنگی، این محدودیتها را قابل تغییر می‌دانند.

در مقابل، دیدگاه‌های حقوق بشری به‌ویژه در چارچوب معاهدهات بین‌المللی مانند CEDAW و دیگر کنوانسیون‌های حقوق بشری، حق زنان را برای حضور آزادانه در تمامی عرصه‌ها از جمله ورزشگاهها تأکید می‌کند.

(۲) موانع فرهنگی و اجتماعی

فرهنگ و نگرش‌های اجتماعی در ایران نسبت به حضور زنان در ورزشگاهها همچنان با چالش‌هایی مواجه است. بخشی از جامعه با حضور زنان در ورزشگاهها مخالف است و نگرانی‌هایی را درباره حفظ ارزش‌های فرهنگی و اسلامی ابراز می‌کند. در مقابل، برخی دیگر از ضرورت گسترش حقوق زنان و آزادی‌های فردی برای حضور آن‌ها در تمامی عرصه‌ها حمایت می‌کنند.

به طور کلی، تحقیق نشان می‌دهد که این تفاوت‌های فرهنگی و اجتماعی در ایران مانع از تحقق کامل حقوق زنان در این زمینه می‌شود و نیاز به تغییر نگرش‌های اجتماعی و فرهنگی در این زمینه است.

(۳) تأثیر فشارهای بین‌المللی و تعهدات حقوق بشری

بررسی نتایج تحقیق نشان می‌دهد که ایران به عنوان یک عضو سازمان‌های بین‌المللی، از جمله سازمان ملل متعدد، موظف به رعایت حقوق بشر و حقوق زنان است. فشارهای بین‌المللی از سوی کشورهای مختلف و سازمان‌های حقوق بشری ممکن است به ایران کمک کند

در تفسیرهای فقهی باعث ایجاد ابهاماتی در اجرای قوانین مربوطه شده است. برای مثال، برخی فقهاء حضور زنان در مسابقات بین‌المللی را تنها در شرایط خاصی مانند عدم اختلاط و تفکیک فضاهای ورزشی مجاز می‌دانند.

قوانین داخلی ایران در زمینه ورزش زنان، با تأکید بر اصول اسلامی، گاهی با استانداردهای حقوق بشری بین‌المللی در تعارض است. این تعارض در حوزه‌های مانند الزام به حجاب، تفکیک جنسیتی و محدودیت در تعاملات ورزشی بیشتر مشهود است.

چالش‌ها در این زمینه شامل:

(۱) تناقض میان الزامات فقهی داخلی و استانداردهای بین‌المللی.

(۲) کمبود زیرساخت‌های لازم برای ایجاد محیط‌های ورزشی مختص زنان.

(۳) نگرش‌های فرهنگی سنتی که گاهی حضور زنان در میادین ورزشی را نامناسب می‌دانند.

خلأها شامل:

(۱) فقدان قوانین شفاف و هماهنگ‌کننده بین الزامات داخلی و تعهدات بین‌المللی.

(۲) کمبود دیپلماسی فعال ورزشی برای حل اختلافات و ترویج استانداردهای ملی.

ظرفیت‌ها شامل:

(۱) وجود ورزشکاران باستعداد زن که توانایی رقابت در سطح بین‌المللی را دارند.

(۲) رشد آگاهی عمومی و حمایت اجتماعی از حضور زنان در ورزش.

(۳) فرصت‌های ناشی از همکاری‌های بین‌المللی برای توسعه ورزش زنان و پذیرش شرایط ایران.

نتیجه‌گیری

نتایج تحقیق در این بخش باید بر اساس تحلیل‌های فقهی، حقوقی، اجتماعی، و فرهنگی در مورد حضور زنان ایرانی در میادین ورزشی بین‌المللی ارائه شود. این نتایج به‌طور کلی باید نشان‌دهنده ارزیابی شرایط موجود، چالش‌ها و فرصت‌ها در این زمینه باشد. از جمله نتایج

- Jurisprudence Publications. [Persian]
- Montazeri, H. (2011). *Juristic Views on Women's Participation in Society*. Tehran: Islamic Research Institute. [Persian]
- Qom Seminary. (2016). *Islamic Research on Women's Presence in Sports Venues*. Qom: Islamic Research Center. [Persian]
- Behfar, M. (1999). "Women's Rights in Iran." *Journal of Women's Rights*, 15(3), 45–60. [Persian]
- Asadi, H. (2010). *Women's Rights*. Tehran: Mizan Publications. [Persian]
- Hakimzadeh Abiane, K. (2014). "Analysis of the CEDAW Convention and Iran's Obligations." *International Law Quarterly*, 12(2), 87–102. [Persian]
- Montazeri, S. (2013). *Women's Rights in International Law*. Tehran: Jungle Publications. [Persian]
- Mirghafouri, S. H., & Sayadi Touranloo, H. (2015). "Social Challenges of Women's Presence in Sports Venues." *Journal of Sociology*, 20(4), 113–128. [Persian]
- Saeidi, M. (2018). "Cultural Impacts of Women's Presence in Sports Venues." Master's thesis, University of Tehran, Faculty of Social Sciences. [Persian]
- Qarakhanloo, R., & Nesian, F. (2017). "Social Attitudes Toward Women's Presence in Sports Fields." *Cultural Research Journal*, 18(2), 65–80. [Persian]

تا محدودیت‌های موجود در زمینه حضور زنان در ورزشگاه‌ها را کاهش دهد و به استانداردهای بین‌المللی در این زمینه نزدیک‌تر شود.

(4) عدم هماهنگی بین قوانین داخلی و بین‌المللی یکی از نتایج تحقیق این است که قوانین داخلی ایران و تعهدات بین‌المللی ایران در مورد حقوق زنان، در برخی موارد هماهنگی کافی ندارند. ایران به‌طور رسمی به بسیاری از کنوانسیون‌های بین‌المللی ملحق شده است، اما گاهی اوقات محدودیت‌های فرهنگی و فقهی مانع از اجرای کامل این تعهدات می‌شود.

تشکر و قدردانی
نویسنده‌گان بدین‌وسیله از تمامی افرادی که در انجام این پژوهش ما را یاری کرده‌اند، قدردانی می‌کنند. همچنین از دانشگاه آزاد اسلامی واحد زاهدان برای حمایت‌های علمی و امکانات پژوهشی فراهم‌شده سپاسگزاریم.

تعارض منافع
نویسنده‌گان این مقاله اعلام می‌دارند که هیچ‌گونه تعارض منافعی در ارتباط با انجام این پژوهش و نگارش این مقاله وجود ندارد.

منابع

Subhani Tabrizi, J. (2010). *Istifta'at [Legal Opinions]*. Qom: Imam Ali Institute. [Persian]

Mohammadzadeh, N. (2017). "Women and Citizenship Rights." *Scientific-Technical Quarterly on the Protection of Women's Rights*, 3(10), 45–60. [Persian]

Sistani, A. (2000). *Fatawa on Women's Presence in Public Spaces*. Qom: Islamic